

Законсервована унікальна пам'ятка

Натомість давньоруське городище могло б стати, скажімо, Рівненською «Ісландією»

Мальовничі пагорби, що в селі Білів неподалік Рівного, – місце активного паломництва любителів красивих світлин. Однак не всі знають, що ці красоти – не що інше як Білівське давньоруське городище, яке є пам'яткою археології національного значення.

Унікальна місцина знаходиться в селі Білів Рівненського району за 2 кілометри на північ від літописної Пересопниці на мисі правого високого берега річки Стубли. Поряд із Білівським городищем збереглися два курганні насипи. У кінці XIX століття тут проводилися археологічні дослідження. Цікаво, що розкопки

Під час цих робіт було знайдено кераміку, металеві й кістяні речі побуту, знаряддя праці, зброю, прикраси. Трапилися й унікальні предмети з поховання ювеліра: залізні молоточки, коваделко, бронзові шаблони для виготовлення прикрас, велика і мала ваги. Усі знайдені під час цих розкопок речі зберігаються у Національному музеї історії України в Києві.

Історики припускають, що на найбільшому з пагорбів була невелика фортеця площею 0,35 гектара. Поселення було тісно пов'язане з сусідньою Пересопницею, до якої всього два кілометри. Дослідження оборонного валу Білівського городища засвідчили, що

Катерина Мельник-Антонович. Фото кінця XIX ст.

Вид городища з висоти польоту квадрокоптера.

«бортиками» (колишні фортечні вали) з подібними пагорбами навколо та заболоченою заплавою Стубли. Усе навколо вкрито неймовірним, якимось аж нереальним оксамитовим килимом, що вилискує усіма можливими відтінками зеленого – від рудувато-болотного до смарагдового. Краса неймовірна.

Щоправда, аби унікальна місцина стала справжнім туристичним об'єктом, ще доведеться докласти зусиль. Адже мало встановити охоронний знак. Не завадило б подбати про облаштовану парковку та унеможливити заїзд автівками на територію городища, як це полюбляють робити деякі відпочивальники. Не зайвими були б і облаштовані місця для любителів фотографування.

тоді проводила жінка-археолог Катерина Миколаївна Мельник-Антонович. Вона – одна з двох (друга – Анастасія Карцова) жінок-археологів в Україні, які вели самостійні археологічні розкопки. Усього ж на той час у Російській імперії налічувалося чотири жінки, які опанували професію археолога.

Катерина Мельник розкопувала курганні поховання. На той час поблизу Білівського городища було виявлено 150 курганів, 38 з яких вдалося розкопати.

укріплення збудовано в другій половині або наприкінці X століття.

А використовувалась фортеця, вочевидь, тільки в XI столітті, бо в культурному шарі відсутні матеріали XII-XIII століть. На межі XI-XII століть Білівське поселення занепало. Місцем проживання удільного князя чи представників князівської адміністрації стала фортеця у Пересопниці. Білівське городище – це високий пагорб із плоскою вершиною і земляними

місця для любителів посмажити шашлик тощо. Є проблема й з викиданням місцевими мешканцями сміття біля городища, чим, на жаль, не гребують і деякі туристи.

Таке місце, поза сумнівом, заслуговує на увагу любителів цікавих подорожей. Є у нас Надслучанська «Швейцарія», на сусідній Волині є Волинська «Голландія». Чому б не бути Рівненській «Ісландії»?

Світлана КАЛЬКО